

OPETUSHALLITUS

HAKUOHJE

OPPIMISYMPÄRISTÖJEN KEHITTÄMISHANKKEIDEN VALTIONAVUSTUKSIIN V. 2007

SISÄLLYSLUETTELO

1.	<i>MÄÄRÄRAHAT V. 2007</i>	2
2.	<i>LAAJA-ALAISTEN OPPIMISYMPÄRISTÖJEN KEHITTÄMINEN</i>	3
2.1.	<i>Oppimisympäristöjen näkökulmat</i>	3
2.2.	<i>Rahoituksen yleiset ehdot</i>	4
2.3.	<i>Yleissivistävä koulutus</i>	4
2.4.	<i>Ammatillinen peruskoulutus</i>	5
2.5.	<i>Aikuisten ammatillinen lisäkoulutus</i>	6
2.6.	<i>Vapaa sivistystyö</i>	7
2.7.	<i>Tuen myöntöperusteet</i>	7
3.	<i>TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIIKAN KÄYTÖN EDISTÄMISEEN LIITTYVÄT LAITEHANKINNAT JA TIETOLIIKENNEYHTEYDET</i>	8
3.1.	<i>Avustuksen myöntöperusteet</i>	8
3.1.1.	<i>Yleissivistävä koulutus</i>	9
3.1.2.	<i>Ammatillinen peruskoulutus</i>	9
3.1.3.	<i>Vapaa sivistystyö</i>	9
3.2.	<i>Tietokoneet ja muut tieto- ja viestintätekniset laitteet</i>	9
3.3.	<i>Tietoliikenneyhteudet ja tietoverkkojen laitteet</i>	9
4.	<i>HAKEMUKSET</i>	11
5.	<i>LISÄTIETOJA</i>	12
	<i>HAKULOMAKKEET</i>	13

1. MÄÄRÄRAHAT V. 2007

Opetushallituksella on käytettävissä valtion vuoden 2007 talousarvion eri momenteilla yhteensä n. 7,4 milj. euroa tietoyhteiskunnan kehittämishankkeisiin. Talousarvio löytyy osoitteesta: http://budjetti.vm.fi/indox/tae/2007/aky_2007.html.

Momentti	Määrärahat ja käyttötarkoitus	Oppilaitokset
Mom. 29.10.30.8 Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin	4 300 000 euroa avustuksina – oppimisympäristöjen kehittämiseen – tieto- ja viestintätekniikan käyttöön opetuksessa ja opiskelussa 1 350 000 euroa avustuksina – tietoliikenneyhteyksien parantamiseen	Peruskoulut, lukiot, musiikkioppilaitokset ja muut taiteen perusopetusta antavat oppilaitokset
Mom. 406.29.01.22.5.2 Kehittämistoiminta	398 000 euroa koulujen tietoliikenneyhteyksien kehittämiseen	Peruskoulut, lukiot
Mom. 29.20.30.04 Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin	661 000 euroa avustuksina – oppimisympäristöjen kehittämiseen ja tietoverkkojen rakentamiseen – tieto- ja viestintätekniikan käyttöön opetuksessa ja opiskelussa	Ammatilliset oppilaitokset (ammatillista peruskoulutusta antavat oppilaitokset)
Mom. 29.309.30.2.2. Valtionosuus kansalaisopistojen käyttökustannuksiin	250 000 € kehittämisavustuksina tietoyhteiskuntahankkeisiin	Kansalaisopistot
Mom. 29.30.31.3.1. Valtionosuus ja -avustus ammatillinen lisäkoulutuksen käyttökustannuksiin	500 000 € kehittämisavustuksina tietoyhteiskuntahankkeisiin	Aikuiskoulutuskeskukset (aikuisten ammatillista lisäkoulutusta antavat oppilaitokset)
Mom. 29.30.50.2.2. Valtionosuus kansanopistojen käyttökustannuksiin	150 000 € kehittämisavustuksina tietoyhteiskuntahankkeisiin	Kansanopistot
Mom. 29.30.56.2.2. Valtionosuus kesäyliopistojen käyttökustannuksiin	50 000 € kehittämisavustuksina tietoyhteiskuntahankkeisiin	Kesäyliopistot

Näistä määrärahoista Opetushallitus voi myöntää avustusta vain kunnille, kuntayhtymille tai yksityisille yhteisöille, joilla on joko velvollisuus tai lupa ko. koulutuksen järjestämiseen tai oppilaitoksen ylläpitämiseen. Hakemus on tehtävä koulutuksen järjestäjän tai oppilaitoksen ylläpitäjän nimissä.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain 635/98 52 §:n ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain 632/98 20 §:n mukaisesti alle 1700 euron avustuksia ei myönnetä.

2. LAAJA-ALAISTEN OPPIMISYMPÄRISTÖJEN KEHITTÄMINEN

Oppimisympäristöajattelun tavoitteena on sitoa oppilaitoksen ulkopuolella tapahtuva oppiminen kiinteästi opetussuunnitelmiin, monipuolistaa opetusta ja hyödyntää erilaisia oppimisympäristöjä siten, että ne tukevat oppimista, joka tapahtuu koulujen ja oppilaitosten fyysisen toimintaympäristön ulkopuolella.

Oppimisympäristö-käsitteellä voidaan kuvata erilaisia paikkoja, tiloja, yhteisöjä tai toimintatapoja, jotka edistävät oppimista. Perinteinen luokkatila on oppimisympäristö, mutta yhtä lailla voidaan katsoa oppimisympäristöksi ympäröivän yhteiskunnan eri tilat ja paikat. **Oleellista ympäristölle on, että se muodostaa oppimista tukevan sosiaalisen yhteisön ja että ympäristön käyttö on didaktisesti ja pedagogisesti huolella mietitty.** Suotuisat fyysiset, paikalliset ja sosiaaliset olosuhteet auttavat luovuuden ja innovatiivisuuden kehittämisessä.

Koulutuksen järjestäjät voivat hakea avustusta oppimisympäristöhankkeisiin, jotka:

- kehittävät toiminnallisuutta tukevia oppimisympäristöjä
- laajentavat oppimisympäristöä oppilaitoksesta ympäröivään yhteiskuntaan sekä kehittävät tapoja arkielämässä hankitun osaamisen tunnistamiseksi ja tunnustamiseksi
- tukea jaettuun asiantuntijuuteen ja verkostoitumiseen perustuvaa toimintakulttuurin kehittymistä oppilaitoksissa
- luoda muiden käyttöön helposti siirrettävissä olevia hyviä käytänteitä ja leviättää niitä aktiivisesti

2.1. Oppimisympäristöjen näkökulmat

Oppimisympäristöä voidaan tarkastella viidestä eri näkökulmasta, jotka ovat toisiinsa täydentäviä ja osin myös päällekkäisiä.

- a. **Paikallinen näkökulma** tarkastelee oppimisympäristöä paikkoina ja alueina. Näkökulma laajentaa oppimisympäristön ympäröivään yhteiskuntaan huomioiden oppijoiden harrastustoiminnan, alueen kulttuurilaitokset, työpajat jne. Ajattelussa pyritään hyödyntämään oppilaitoksen ulkopuolisia paikkoja opetuksen osana ja sitomaan tämä ulkopuolella opittu tiiviisti normaaliin oppilaitoksen toimintaan.
- b. **Fyysinen näkökulma** tarkastelee oppimisympäristöä tilana tai rakennuksena. Tutuimpia fyysisiä oppimisympäristöjä ovat koulurakennus tai koulun piha-alue. Näkökulman tavoitteena on kehittää oppilaitoksen fyysistä ympäristöä (esim. tilajärjestelyt, kalustus, koulunpiha) tukemaan oppimista mahdollisimman tehokkaasti ja pedagogisesti mielekkäällä tavalla.
- c. **Sosiaalinen näkökulma** tarkoittaa oppimiselle suotuisan ilmapiirin luomista. Keskeistä oppimisen kannalta ovat ryhmäprosessit, yhteistoiminnallisuus ja yhteisöllisyys. Kehittämishankkeissa korostuu sosiaalisessa vuorovaikutuksessa tapahtuva oppiminen sekä yhdessä tekemisen ja pohtimisen näkökulma. Erityisesti haetaan hankkeita, jotka tukevat jaettuun asiantuntijuuteen ja verkostoitumiseen perustuvaa toimintakulttuurin kehittymistä oppilaitoksissa. Hankkeissa kehitetään yhdessä oppimisen malleja eri tahojen

toimijoiden välille sekä malleja monikulttuurisuuden hyödyntämiseen ja sen näkemiseen vahvuutena.

- d. **Tekninen näkökulma** tarkastelee oppimisympäristöjä tieto- ja viestintätekniikan kannalta. Näkökulman kannalta oleellista on, miten tieto- ja viestintätekniikkaa hyödynnetään opetuksessa ja oppimisen tukena.
- e. **Didaktis-pedagoginen näkökulma** on olennainen osa edellä mainittuja näkökulmia. Näkökulmassa tarkastellaan, miten ympäristö on rakennettu didaktisesti sekä miten oppimista ja opetusta tuetaan ympäristössä tehokkaasti.

2.2. Rahoituksen yleiset ehdot

Tuettavissa oppimisympäristöhankkeissa painottuvat paikallinen, fyysinen ja sosiaalinen näkökulma, joissa didaktinen ja pedagoginen ajattelu on vahvasti painottunut. Lisäksi rahoitetaan teknistä näkökulmaa painottavia kehittämishankkeita. Kaikissa tuettavissa hankkeissa tulee olla huomioituna vahvasti didaktinen ja pedagoginen ajattelu. Pelkästään yhteen näkökulmaan painottuvia hankkeita ei tueta. **Hankkeissa voi painottua kehittämiskohteena jokin em. näkökulma selvästi muita enemmän, mutta hanke voi myös suuntautua kehittämään laajalaisesti kaikkia näkökulmia.**

Rahoitettavien hankkeiden tulee olla **opetusmenetelmiä monipuolisia hankkeita** eli kehitettyjen menetelmien tulee olla siirrettävissä muihin oppilaitoksiin mahdollisimman helposti. Hankesuunnitelman osana tulee olla levittämissuunnitelma, jossa kuvataan se, miten hankkeessa kehitettävät menetelmät levitetään tehokkaasti eri puolille Suomea. Kestävän kehityksen näkökulmien tulee olla hankkeissa selkeästi esillä ja kirjattuna hankesuunnitelmaan. Yrittäjyyden näkökulma tulee huomioida hankkeissa mahdollisuuksien mukaan.

2.3. Yleissivistävä koulutus

Oppimisympäristöhankkeiden tavoitteena on edistää opettajien ja oppijoiden rohkeutta etsiä erilaisissa oppimisympäristöissä parhaiten toimivia luovaa ja innovatiivista ajattelua tukevia opetus- ja opiskelumenetelmiä. Kehittämistyössä on vahva kytkentä opetussuunnitelman toteuttamiseen ja se tukee opettajien ja oppijoiden tarpeiden ja edellytysten mukaisia työtapoja. Menetelmissä ovat keskeisellä sijalla oppijan hyvän oppimisen ja terveen kasvun sekä vuorovaikutus-, yhteistyö- ja osallisuustaitojen tukeminen.

Hankkeiden tavoitteena on vahvistaa avointa ja yhteistyöhön perustuvaa, osallisuuden ja vaikuttamiseen kannustavaa toimintakulttuuria, jossa oppilaitokset toimivat tiiviissä vuorovaikutuksessa ympäristönsä ja eri yhteistyötahojen kanssa. Keskeistä on kehittää toimivia yhteistyömuotoja oppilaitosten kesken, yli oppilaitosrajojen ja -muotojen sekä oppilaitosten ja potentiaalisten yhteistyökumppanien, kuten mm. museoiden ja kirjastojen, taide-, urheilu- ja liikuntalaitosten, ympäristö- ja luontokeskusten, järjestöjen, seurojen ja yhdistysten että työpaikkojen, yritysten ja elinkeinoelämän kanssa. Kielirajojen ylittämiseen kannustetaan.

Hankesuunnitelmasta tulee selvästi käydä ilmi, miten hanke vakiinnutetaan osaksi koulun tai oppilaitoksen toimintakulttuuria ja miten toiminta kytkeään osaksi koulutuksen järjestäjän strategista suunnittelua ja toteutusta.

Hankkeet tulee suunnitella ja toteuttaa siten, että ne yhtäältä tukevat yhtenäisen perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelman toteutumista ja toisaalta osaltaan myös vaikuttavat opetussuunnitelman kehittämiseen ja opetuksen eheytymiseen. **Hankkeiden tulee tarkastella tavoitteitaan hakuohjeen luvussa 2.1 esitettyjen näkökulmien puitteissa.**

Hankesuunnitelman tulee sisältää tiedot hankkeen tavoitteista, toimenpiteistä ja tuotteista sekä arvioiduista tuloksista ja vaikutuksista. Tavoitteet on ilmaistava mahdollisimman konkreettisesti, jolloin niiden saavuttamista voidaan riittävän tarkasti arvioida.

Hankkeiden toimintaa ja tuloksia on arvioitava joko itsearviointina tai käyttämällä jotakin hankkeen ulkopuolista tahoa. Hankkeita kannustetaan erityisesti tutkimus- ja arviointiyhteistyöhön yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa. Hankerahoituksella on mahdollista rahoittaa pienimuotoista selvitystyötä, josta on hyötyä hankkeen kehittämistyössä ja tulosten levittämisessä. Levittämissuunnitelma tulee ehdottomasti olla osana kaikkia hankesuunnitelmia ja sen tulee olla konkreettinen ja aikataulutettu.

Hankkeen teemoja ei rajata erityispainotuksilla. Olemassa olevia oppimisympäristöhankkeita voidaan laajentaa ja kehittää hakuohjeen luvussa 2.1. esitetyn viitekehysten puitteissa. Tällaisia voivat olla esimerkiksi tiede- ja teknologiahankkeet, taide- ja kulttuurikasvatukseen, viestintä- ja mediaosaamiseen tai oppilaiden hyvinvointiin ja osallisuuteen liittyvät hankkeet.

Hyvät käytänteet julkaistaan OPH:n [www-sivuilla](http://www.sivuilla).

2.4. Ammatillinen peruskoulutus

Ammatillisen peruskoulutuksen oppimisympäristöjen kehittämishankkeiden valtionavustusta suunnataan niille koulutuksen järjestäjille, jotka kehittävät oppimisympäristöjä laaja-alaisesti ja avoimesti yli oppilaitosrajojen ja -muotojen, tiiviissä yhteistyössä työ- ja elinkeinoelämän kanssa. Erityisen tärkeänä nähdään toisen asteen koulutuksen yhteistyö, mutta yhteistyöhön kannustetaan myös muiden oppilaitosmuotojen kanssa yli kielirajojen. Kehittämistyön tulee aina pohjautua opetussuunnitelmiin ja yrittäjyys tulee huomioida kaikissa hankkeissa.

Kehittämishankkeissa yhdistyvät luvussa 2.1. esitetyt eri näkökulmat, mutta ne voivat painottua eri tavalla. Hankkeissa kehitetään toiminnallisuutta tukevia ja/tai eri alojen työelämää simuloivia oppimisympäristöjä, laajennetaan oppimisympäristöä oppilaitoksesta ympäröivään työelämään ja yhteiskuntaan sekä kehitetään tapoja hankitun osaaminen tunnistamiseksi ja tunnustamiseksi. Hankkeet tukevat jaettuun asiantuntijuuteen ja verkostoitumiseen perustuvan toimintakulttuurin kehittymistä oppilaitoksissa. Hankkeissa tuotetaan muiden käyttöön helposti siirrettävissä olevia hyviä käytänteitä ja levitetään niitä aktiivisesti.

Hankesuunnitelmasta tulee selvästi käydä ilmi, miten hanke vakiinnutetaan osaksi oppilaitoksen toimintakulttuuria ja miten toiminta kytketään osaksi koulutuksen järjestäjän strategista suunnittelua ja toteutusta.

Hyvät käytänteet julkaistaan OPH:n www-sivuilla.

Levittämissuunnitelma tulee ehdottomasti olla osana kaikkia hankesuunnitelmia ja sen tulee olla konkreettinen ja aikataulutettu. Hankkeita kannustetaan tutkimukselliseen yhteistyöhön yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa. Hankkeita voi esimerkiksi tarjota opinnäytetyön aiheiksi. Hankerahoituksella saa rahoittaa pieni-muotoista selvitystyötä, jolla edesautetaan hankkeen tulosten levitystä.

2.5. Aikuisten ammatillinen lisäkoulutus

Aikuisten ammatillisen lisäkoulutuksen oppimisympäristöjen kehittämishankkeiden valtionavustus suunnataan niille koulutuksen järjestäjille, jotka kehittävät tieto- ja viestintätekniikkaa hyödyntäviä oppimisympäristöjä laaja-alaisesti ja yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa.

Oppimisympäristöjen kehittämishankkeiden tavoitteena on tieto- ja viestintätekniikkaa hyödyntävien uusien toimintatapojen, mallien ja palveluiden kehittäminen aikuisten tutkintoihin valmistavassa ammatillisessa lisäkoulutuksessa ja näyttötutkinnoissa. Lisäksi tavoitteena on kehittää aikuisten ammatilliseen lisäkoulutukseen toimintakulttuuria, jossa oppilaitokset toimivat tiiviissä vuorovaikutuksessa toistensa, ympäristönsä ja erilaisten yhteistyötahojen kanssa.

Painopisteenä on edistää monimuotoistuvan aikuiskoulutuksen innovatiivisten tuotteiden ja -palvelujen kehittämistä verkkopohjaisissa oppimisympäristöissä. Aikuisten ammatillisen lisäkoulutuksen oppimisympäristöjen kehittämishankkeisiin haetaan hankkeita, joissa yhdistyvät oppimisympäristön tarkastelun luvussa 2.1 esitetyt näkökulmat. Kehittämistyön ei kuitenkaan tarvitse pitää sisällään tasapuolisesti kaikkia näkökulmia, vaan ne voivat painottua hankkeessa tarkoituksenmukaisesti hankkeen lähtökohtien ja tavoitteiden mukaan.

Hankesuunnitelman tulee sisältää tiedot hankkeen tavoitteista, toimenpiteistä ja tuotteista sekä arvioituista tuloksista ja vaikutuksista. Tavoitteet on ilmaistava mahdollisimman konkreettisesti, jolloin tavoitteiden saavuttamista voidaan paremmin arvioida. Hankkeilla pyritään aikaansaamaan laadukkaita ja kestäviä toiminnallisia tieto- ja viestintätekniikkaa hyödyntäviä oppimisympäristöjä, joita voidaan hankkeen päätyttyäkin hyödyntää laajasti paitsi hankeosapuolten toiminnassa niin myös muualla. Hankesuunnitelman tuleekin sisältää levittämissuunnitelma eli miten hankkeen tuloksia konkreettisesti levitetään myös hankkeen ulkopuolisille tahoille hankkeen aikana ja sen päätyttyä.

Hankkeen teemoja ei rajata erityispainotuksilla. Olemassa olevia tieto- viestintätekniikkaa hyödyntäviä oppimisympäristöhankkeita voidaan laajentaa ja kehittää kohdassa 2.1 esitettyjen näkökulmien puitteissa. Tällaisia ovat esimerkiksi opiskelun ja näyttötutkinnon ohjauksen kehittäminen ja monipuolistaminen, alueellisen/seutukunnallisen yhteistyön kehittäminen, erilaisten oppimismuotojen hyödyntäminen opiskelussa ja alueellisen opiskelutarjonnan mahdollisuuksien kehittäminen.

2.6. Vapaa sivistystyö

Vapaan sivistystyön oppimisympäristöjen kehittämishankkeiden tavoitteena on tieto- ja viestintäteknikkaa hyödyntävien verkostojen, toimintatapojen, mallien ja palveluiden kehittäminen.

Kansalaisopistojen oppimisympäristöjen kehittämishankkeiden painopisteenä on erityisesti tieto- ja viestintäteknikkaa hyödyntävien rakenteiden ja verkostojen kehittäminen.

Kansanopistojen ja kesäyliopistojen oppimisympäristöjen kehittämishankkeiden painopisteenä on erityisesti tieto- ja viestintäteknikkaa hyödyntävien innovatiivisten verkostojen kehittäminen.

Lisäksi vapaan sivistystyön tieto- ja viestintäteknikkaa hyödyntävien oppimisympäristöjen kehittämishankkeiden tavoitteena on tukea ns. suuntaamisenmenettelyn piiriin kuuluvia kansalaisten tietoyhteiskuntataitojen, verkkopohjaisten oppimisympäristöjen kehittämistä ja opiskelumahdollisuuksien edistämistä sekä koulutuksessa aliedustettuina olevien väestöryhmien koulutusta. Vapaan sivistystyön oppimisympäristöjen kehittämishankkeet ovat hankkeita, joissa tieto- ja viestintäteknikkaa hyväksi käyttäen on lisätty ja kehitetty koulutustarjontaa ikääntyville, maahanmuuttajille ja muille erityisryhmille.

2.7. Tuen myöntöperusteet

Avustusta voidaan myöntää enintään 70 % hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista, joita ovat vain kehittämishankkeesta aiheutuvat kulut. Avustusta ei myönnetä opettajien peruskoulutukseen tai oppilaitoksen normaalin toiminnan kuluihin.

Avustusta voidaan myöntää kehittämishankkeen tulosten saavuttamisen kannalta välttämättömien laitteiden tai kalusteiden hankintaan. Nämä hankintakustannukset eivät saa muodostaa oleellista osaa koko kehittämishankkeen rahoituksesta. Epäselvissä tapauksissa tulee hankinnasta sopia Opetushallituksen asianomaisen virkamiehen kanssa.

Opetushallitus voi tukea ainoastaan hankkeita, joista saadaan tulokset 31.12.2009 mennessä. Pyrkimyksenä on kehittämishankkeiden tulosten muodostuminen vakiintuneeksi ja pysyväksi käytännöksi. Avustusta ei myönnetä, jos samaan toimintaan saadaan muuta julkista rahoitusta, esimerkiksi EU:lta.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain 635/98 52 §:n ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain 632/98 20 §:n mukaisesti alle 1700 euron avustuksia ei myönnetä.

3. TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIIKAN KÄYTÖN EDISTÄMISEEN LIITTYVÄT LAITEHANKINNAT JA TIETOLIIKENNEYHTEYDET

Rahoitettavien hankkeiden tulee tukea Kansallisen tietoyhteiskuntastrategian 2007–2015, sen jalkauttamissuunnitelman ja LUMOUS -ohjelman toimintatapoja. Nämä löytyvät Internetistä tietoyhteiskuntaohjelman (www.tietoyhteiskuntaohjelma.fi) sivustolta sekä Opetushallituksen sivustoilta osoitteesta: www.oph.fi -> Rahoitus -> Määrärahat oppimisympäristöjen ja tietoyhteiskunnan kehittämiseen.

Valtioneuvosto teki 29.1.2004 periaatepäätöksen kansallisesta laajakaistastrategiasta, joka sisältää vuoteen 2007 asti ulottuvan toimenpideohjelman. Tavoitteina on mm. varmistaa liityntä- ja käyttökustannuksiltaan kohtuuhintaiset ja tehokkaat tietoliikenneyhteydet kaikille kouluille. Kansallinen laajakaistastrategia löytyy Internetissä osoitteesta www.laajakaista.info, missä on myös ajankohtaista aihetta koskevaa tietoa.

Kansallisen tietoyhteiskuntastrategian 2007–2015 yksi kärkihanke vuosina 2007–2011 on tietoverkkojen yhteysnopeuksien kasvattaminen ja tietoinfrastruktuurin yhteen toimivuuden varmistaminen. Strategian jalkauttamissuunnitelmassa on esitetty kärkihankkeiden toimenpide-esityksiä. Kansalliseksi tavoitteeksi asetetaan, että kotitalouksille, yrityksille ja julkisen sektorin organisaatioille on kattavasti tarjolla 100 Mb/s laajakaistayhteyksiä. Uudisrakennuksissa ja peruskorjaushankkeissa laajennetaan valokuidun käyttöä, jolloin päästään 1 Gb/s yhteyksiin.

3.1. Avustuksen myöntöperusteet

Avustuksen myöntämisen ehtona on investointien ja avustuksen suuri tarve ja niillä saatavat mahdollisimman suuret vaikutukset sekä valmiudet hankkeiden toteuttamiseen. Avustusta voidaan myöntää niille koulutuksen järjestäjille, joiden **oppilaitoksissa on erittäin vähän tietokoneita ja/tai muu tietotekninen laitteisto on vähäistä, tai**, joiden **oppilaitoksilla on hitaat verkkoyhteydet tai joilta puuttuu kattavat lähiverkot**. Sähköisen yhteishaun edellytykset tulee huomioida tarpeita määriteltäessä.

Avustusta laitehankintoihin ja tietoliikenneyhteyksien parantamiseen voidaan myöntää 50 % hyväksyttävistä kustannuksista. Niille **kunnille, joiden taloudellinen tilanne on erityisen heikko**, voidaan avustusta myöntää peruskoulujen, lukioiden ja kansalaisopistojen laitehankintoihin **enintään 70 %**.

Hyväksyttävät kustannusarviot lasketaan kunnille ja kuntayhtymille **arvonlisäverottomista hankintahinnoista**, mutta yksityisille koulutuksen järjestäjille ja oppilaitosten ylläpitäjille arvonlisäverollisista hankintahinnoista.

Tietoja oppilaitosten laitekannasta ja verkkoyhteyksistä syksyllä 2006 löytyy Opetushallituksen verkkosivuillaan (www.edu.fi > Virtuaalikoulu > Verkot ja laitteet) julkaisemista Tietoyhteiskunnan rakenteet -tilastoista.

Avustusta ei myönnetä, jos samaan hankintaan saadaan valtionavustusta esim. peruskorjauksen tai uudisrakentamisen yhteydessä tai hankintaa rahoitetaan jonkin EU-hankkeen osana. Avustusta ei myönnetä, jos hakija ei ole antanut selvitystä

vuosina 1996 – 2005 saamistaan avustuksista tietoyhteiskuntaohjelman laitehankintoihin.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain 635/98 52 §:n ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain 632/98 20 §:n mukaisesti alle 1700 euron avustuksia ei myönnetä.

3.1.1. Yleissivistävä koulutus

Kunnille ja muille yleissivistävän koulutuksen järjestäjille myönnetään avustuksia ensisijaisesti peruskoulujen ja lukioiden tietokoneiden ja muiden laitteiden hankintoihin niihin oppilaitoksiin, joiden laitekanta on vähäinen, ja tietoliikenneyhteyksien parantamiseen niihin oppilaitoksiin, joiden ulkoisen verkkoyhteyden nopeus on alle 8 Mb/s.

Avustusta myönnetään ensisijaisesti sellaisille kunnille, joiden taloudellinen tilanne on heikko ja oppilaitosten laitekanta on vähäistä ja verkkoyhteydet ovat hitaita.

3.1.2. Ammatillinen peruskoulutus

Ammatillisen koulutuksen järjestäjille myönnetään avustusta tietoliikenneyhteyksien parantamiseen vain niille oppilaitoksille, joiden verkkoyhteyksien nykyinen nopeus on alle 8 Mb/s ja joiden hankkeilla nostetaan ulkoisen verkkoyhteyden nopeus vähintään 8 Mb/s.

3.1.3. Vapaa sivistystyö

Kansanopistojen ja kansalaisopistojen ylläpitäjille myönnetään avustuksia ensisijaisesti tietoliikenneyhteyksien parantamiseen ja toissijaisesti tietokoneiden ja muiden laitteiden hankintoihin.

Kesäyliopistojen ja opintokeskusten ylläpitäjille ei ole käytettävissä määrärahoja myönnettäväksi avustuksina laitehankintoihin eikä tietoliikenneyhteyksien toteuttamiseen.

3.2. Tietokoneet ja muut tieto- ja viestintätekniset laitteet

Tuki **tietokoneiden hankintaan** myönnetään Opetushallituksen määrittämän pöytämallisen tietokoneen hankintahinnan mukaan ja se on yhtä suuri sekä pöytämallisten että kannettavien tietokoneiden hankintaan. Hakulomakkeessa on mainittu tämänhetkinen arvioitu hankintahinta, joka tarkistetaan päätöksentekohetkellä.

Tukea voidaan myöntää myös esim. **dataprojektorien, thin client -tyyppisten päätelaitteiden ja elektronisten taulujen** hankintaan.

3.3. Tietoliikenneyhteydet ja tietoverkkojen laitteet

Avustusta myönnetään ensisijaisesti sellaisille koulutuksen järjestäjille, joiden **oppilaitoksissa on suorituskyvyltään alle 8 Mb/s:n ulkoisia verkkoyhteyksiä tai joiden oppilaitoksista puuttuu kattavat lähiverkot**. Avustusta voidaan myöntää myös yli 8 Mb/s:n ulkoisten verkkoyhteyksien suorituskyvyn nostamiseen, mikäli tämä käytettävissä olevien määrärahojen ja saapuvien hakemusten puitteissa on

mahdollista. Avustusta voidaan myöntää ADSL -tasoisten yhteyksien hankkimiseen, jos nopeampien yhteyksien toteuttaminen ei ole mahdollista.

Avustusta voidaan myöntää **laajakaistayhteyksien toteuttamiseen**. Hyväksyttäviä kustannuksia ovat

- koulun liittymiskustannukset alueellisiin/paikallisiin laajakaistaverkkoihin, mikäli tämä on edullisin liittymistapa (esim. kyläkohtaiset laajakaistaverkot)
- koulun osuus kustannuksista, jotka perustuvat kunnan tai muun koulutuksen järjestäjän ja palveluntarjoajan (esim. teleoperaattorin) väliseen sopimukseen haja-asutusalueille toteutettavista laajakaistayhteyksistä.

Avustusta ei myönnetä laajakaistayhteyksien kuukausimaksuihin eikä yhteyksien nopeuden nostosta aiheutuviin kuukausimaksujen korotuksiin.

Tukea voidaan myöntää myös sekä **oppilaitoksen lähiverkon että ulkoisen verkon laitteisiin**. Avustusta myönnetään myös tietoturvaa ja tietohallintaa parantaviin verkon laitteisiin, kuten **palomureihin, reitittäjiin, proxypalvelimiin** sekä **Thin client -tyyppisiä päätelaitteita varten hankittaviin palvelimiin ja Terminal server -ohjelmistoihin**.

4. HAKEMUKSET

Avustushakemuksia voi tehdä ajalla 3. – 28.9.2007 ensisijaisesti Opetushallituksen verkkolomakkeilla Internetissä osoitteessa www.oph.fi/ajankohtaista/oppimisymparistoavustukset. Verkkolomakkeet suljetaan 28.9.2007 klo 18.00. Mikäli hakemusta ei voi tehdä Internetissä, hakemuksen voi tehdä tämän hakuohjeen liitteenä olevilla hakulomakkeilla.

Verkossa tallennettujen hakemusten tulosteet tulee lähettää allekirjoitettuna Opetushallitukseen, koska muuten ei hakemusten alkuperäisyyttä ja eheyttä voida sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 13/2003 9 §:n 2 momentin ja hallintolain 434/2003 22 §:n 2 momentin mukaisesti riittävällä varmuudella todentaa.

Avustushakemukset toimitetaan viimeistään 3.10.2007 osoitteeseen: Opetushallitus, Kumpulantie 3, 00520 Helsinki. Verkossa tehdyt hakemukset katsotaan määräaikana toimitetuiksi.

Hakemuksessa tulee olla tiedot hakijana olevasta koulutuksen järjestäjästä tai vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjästä sekä yhdyshenkilöstä.

Oppimisympäristöjen kehittämishankerahakemukset tehdään erikseen perusopetuksen, lukion, ammatillisen peruskoulutuksen, aikuisten ammatillisen lisäkoulutuksen ja vapaansivistystyön osalta, koska rahoitus myönnetään eri momenteilta. Koulutuksen järjestäjän perustiedot täytetään **vain kerran kunkin koulumuodon osalta**. Samalla koulutuksen järjestäjällä voi olla **yhteen koulumuotoon liittyen** useita hankkeita, joista jokaisesta täytetään oma, erillinen hankesuunnitelma.

Hankesuunnitelmissa tulee olla ilmoitettuna hankkeiden nimet, tiedot hankkeiden yhteyshenkilöistä ja niistä oppilaitoksista, joiden kehittämishankkeisiin ja/tai hankintoihin avustusta haetaan sekä tiedot hankkeiden kustannusarvioista ja hankittavista laitteista hankintahintoineen.

Erillisellä laitehakemuksella haetaan avustusta oppilaitosten tieto- ja viestintäteknisten laitteiden hankintaan sekä tietoliikenneyhteyksien parantamiseen. Näihin hakemuksiin tulee sisältyä ne kunnan tai muun koulutuksen järjestäjän oppilaitokset, jolla avustusta haetaan.

Avustusta voidaan myöntää vain kunnille, kuntayhtymille tai yksityisille yhteisöille, joilla on joko velvollisuus tai lupa ko. koulutuksen järjestämiseen tai oppilaitoksen ylläpitämiseen.

Hakemukset käsitellään 30.11.2007 mennessä. Avustukset maksetaan pääsääntöisesti noin kuukauden kuluttua päätösten tekohetkestä. Avustukset on käytettävä vuoden 2009 loppuun mennessä.

5. LISÄTIETOJA

Lisätietoja antavat seuraavat henkilöt Opetushallituksessa:

Kaisa Vähähyppä, puh. 09 7747 7702 tai 040 531 0447,
sähköposti: kaisa.vahahyypa@oph.fi
oppimisympäristöhankkeet yleisesti

Reino Tapaninen, puh. 09 7747 7121, sähköposti: reino.tapaninen@oph.fi
fyysinen oppimisympäristö

Pekka Iivonen, puh. 09 7747 7200, sähköposti: pekka.iivonen@oph.fi
aikuisten ammatillinen lisäkoulutus

Ritva Kivi, puh. 09 7747 7721, sähköposti: ritva.kivi@oph.fi.
tv-talitekniikka ja tietoliikenneyhteyksien parantaminen

Jari Koivisto, puh. 09 7747 7298, sähköposti: jari.koivisto@oph.fi
perus- ja esiopetus

Kimmo Koskinen, puh. 09 7747 7327, sähköposti: kimmo.koskinen@oph.fi
lukiokoulutus ja taiteen perusopetus

Tor Lindholm, puh. 09 7747 7699, sähköposti: tor.lindholm@oph.fi
ruotsinkielinen koulutus

Minna Taivassalo-Salkosuo, puh. 09 7747 7184,
sähköposti: minna.taivassalo-salkosuo@oph.fi
ammatillinen peruskoulutus

Susanna Tauriainen, puh. 09 7747 7811,
sähköposti: susanna.tauriainen@oph.fi
ammatillinen peruskoulutus

Tuula Sumkin, puh. 7747 7796, sähköposti: tuula.sumkin@oph.fi
vapaa sivistystyö

HAKULOMAKKEET

- Hakulomake 2.1-07 Laaja-alaisten oppimisympäristöjen kehittäminen – koulutuksenjärjestäjäkohtainen lomake
- Hakulomake 3.1-07 TVT-laitehankinnat ja tietoliikenneyhteyksien parantaminen – koulutuksenjärjestäjäkohtainen lomake